

การศึกษาด้านภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังครูของโรงเรียนรัฐบาล
ในภาคศึกษา ๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

ของ

ภมล การฤทธิ

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
๒ มีนาคม ๒๕๖๔

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อทราบสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังครูของโรงเรียน
รัฐบาล ภาคศึกษา ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๑๓ โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูใหญ่และครูใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา ในภาคศึกษา ๔
คือในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

ผลของการศึกษา ปรากฏว่า ในเรื่องเกี่ยวกับอาคารสถานที่ โรงเรียนมัธยมศึกษา
ในภาคศึกษานี้ ส่วนมากตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชนชน สภาพที่ดินของโรงเรียนเป็นที่ยึดประมาณ
ครึ่งหนึ่ง และ ๓ ใน ๔ ของโรงเรียนทั้งหมดมีสนามกีฬาที่โอ้อวดพอใช้ และห้องน้ำดื่ม
และน้ำใช้ส่วนมากได้จากบ่อน้ำบาดาล อาคารเรียนและอาคารประกอบส่วนใหญ่อยู่ในสภาพดี
นอกจากโรงอาหารและหอประชุม ควรซ่อมแซมหรือรื้อปลูกใหม่ การใช้อาคารและที่เรียน
ใช้กันเฉลี่ยมากถึง ๑๔๔ % การใช้อาคารและห้องต่างๆโดยเฉลี่ยได้ใช้วันละ ๓ ชั่วโมง
ขึ้นไป นอกจากโรงอาหารที่รวมกับหอประชุมในอาคารเดียวกันส่วนมากใช้วันละ ๑ - ๒
ชั่วโมง ปัญหาสำคัญในการดูแลรักษาอาคารสถานที่คือ โรงเรียนไม่มีรั้ว และมีการโรง
ไม้พ้อ อาคารที่ต้องการเพิ่มมากที่สุดคือ อาคารเรียน โรงอาหารและหอประชุม รองลงมา
คือโรงฝึกงาน

ในเรื่องกำลังครู ในภาคศึกษานี้ มีครูชายหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนมากยัง
ไม่ได้ปริญญาตรี อายุไม่เกิน ๔๐ ปี ทำงานมาไม่เกิน ๕ ปี และเงินเดือนไม่เกิน ๑๓๐๐ บาท
ส่วนครูใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง ได้รับเงินเดือนระหว่าง ๑๔๐๐ - ๒๔๕๐ บาท อัตราเฉลี่ย
นักเรียนต่อครู ๒๔ : ๑ โดยเฉลี่ยครูส่วนมากสอนสัปดาห์ละ ๑๖ ชั่วโมงขึ้นไป สำหรับ
ครูใหญ่ที่ต้องสอนด้วยมี ๗๖ % ปัญหาสำคัญของครูใหญ่ในการจัดครูเข้าสอนคือ มีครูไม่พอ
ครูสาขาวิชาที่ขาดมากที่สุดคือ ครูวิทยาศาสตร์ ในภาคนี้ มีการศึกษา ๒๕๑๓ ครูหญิงอา
ราชกรมากกว่าครูชาย ครูที่ทำงานไปนานๆ อายุมากขึ้น เงินเดือนสูงขึ้น ก็ยิ่งตามมากขึ้นด้วย

ในค่านสวัสดิการ ครูที่ไม่ได้อยู่บ้านพักครูมีถึง ๕๒ % และในจำนวนนี้ ประมาณ ๔๕ %
มีความจำเป็นต้องเช่าอยู่อาศัยอย่างอื่น ครูส่วนมากได้รับการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ
ในระดับปานกลาง และมีความรู้สึกปลอดภัยพอสมควรในระดับปานกลางเช่นกัน ครูและครูใหญ่
ส่วนมากไม่ประสงค์จะย้ายจากโรงเรียนที่ทำงานอยู่ สำหรับผู้ที่ต้องการย้ายนั้น ส่วนมาก
ต้องการกลับภูมิลำเนา

A STUDY OF THE UTILIZATION OF SCHOOL PLANT AND TEACHERS
OF THE GOVERNMENT SECONDARY SCHOOLS, REGION 8,
IN THE ACADEMIC YEAR 2513.

ABSTRACT

BY

KAMOL KARNKUSOL

Presented in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Master of Education Degree
at the College of Education

March 2, 1971

This study was to investigate the utilization of school plant and teachers of the government secondary schools, region 8, in the academic year 2513. Questionnaires were sent to the principals and teachers in the secondary schools under the Division of Government Schools, Department of Secondary Education in region 8. Those were the schools in Chiangmai, Chiangrai, Nan, Phrae, Maehongsorn, Lampang and Lampoon.

Concerning school plant, it was found that most secondary schools in this region were situated near community. A half of the school grounds were lowlands. Three out of five schools had the playground that could be used all year round. Most of water resources came from the well. Most classroom buildings and related constructions were in good condition. Cafeteria and auditorium should be reconstructed. The schools were operating at the high percentage of space utilization, 144 %. The average of utilization of buildings and classrooms were more than 3 hours per day. However, the average of utilization of cafeteriums were 1 - 2 hours. The most crucial problem for maintaining was the lack of the fence and janitor. The building that should be add up were classroom building, cafetorium and workshop respectively.

With regard to utilization of teachers in this region, it was found that there were male and female almost the same number. Most of them were under 40 years of age, qualification lower than bachelor degree, less than 5 years experience and received salary not more than 1300 baht. The principals of the school were more male than female and earned between 1400 - 2750 baht a month. Average ratio of pupil and teacher was 24:1. Generally, teacher teaches more than 16 hours a week. There was 76 %

of the principals who must teach. There were the problem that arosen from lack of teacher especially in the field of science. In the first term of academic year 2513, the female teachers had absent days more than male teachers. More interesting, teachers who had long experience, older age and more salary were absent more.

For the welfare of the teachers, it was shown that teachers who did not live in staff housing were 82% and from this number approximates 45 % were greatly needed. Most teachers had received moderate level of morale support and felt safety in moderate level as well. Not many teachers and principals wanted to move from the school they had been working. The important reason for those who wanted to transfer were to move to their own home.